

Поліщук Наталя Володимирівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри теорії та методики професійної освіти фізико-технологічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету

Мосієвич Олександр Степанович - кандидат фізико-математичних наук, професор, Рівненський державний гуманітарний університет

Панченко Ігор Михайлович - кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри математичних дисциплін та інформаційних систем, Європейський університет фінансів, інформаційних систем, менеджменту та бізнесу, місто Рівне

УДК 37.013.73

ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ І СТАНОВЛЕННЯ КОСМІЧНО-ДУХОВНОГО СВІТОГЛЯДУ ЛЮДИНИ МАЙБУТНЬОГО

В статті показано, що філософія освіти покликана висвітлювати перспективи космічного майбутнього людства, що стрімко насуваються, тобто формувати не просто особистість, яка представляє образ сучасної духовної людини, а досконалу високодуховно-моральну особистість космічно-інопланетного майбутнього. Приведена схема революційного і духовного розвитку людства.

Ключові слова: філософія, освіта, духовний, людина, інформаційно-високотехнологічний прогрес, космічно-інопланетна цивілізація

ФИЛОСОФИЯ ОБРАЗОВАНИЯ И СТАНОВЛЕНИЕ КОСМИЧЕСКИ-ДУХОВНОГО МИРОВОЗЗРЕНИЯ ЧЕЛОВЕКА БУДУЩЕГО

В статье показано, что философия образования призвана освещать перспективы космического будущего человечества, которые стремительно надвигаются, т. е. формировать не просто личность, которая представляет образ современного духовного человека, а совершенную высокодуховно-нравственную личность космически-инопланетного будущего. Она же необходима и для того, чтобы глобальное мышление стало общим достоянием граждан общества XXI столетия.

Приведена схема революционного и духовного развития человечества. Согласно ее, кардинальные изменения в жизни человечества, в том числе и духовной, происходили и будут происходить в виде революций (гребне волн) в пределах той или другой цивилизационной волны, когда осуществлялись главные изменения в средствах и методах жизнеобеспечения населения Земли. В случае положительного духовно-морального развития цивилизации (по верхней ветви) настанет пятая волна, в пределах которой состоится космическая революция - расселение человечества в космос, расширение его жизненного пространства (космическая экспансия), поскольку планета Земля не выдержит колоссальной антропологической перегрузки, которая началась уже в наше время. Это станет возможным, когда человечество создаст космическое духовное ноосферное общество, дальнейшая эволюция которого приведет к созданию высокоразвитой космической цивилизации. Последняя будет возможной, если осуществится переход от человека умного к человеку высокой духовности – космической инопланетной (божественной) личности.

Сформировано определение космического инопланетного (КИП) (божественного) типа личности - это безупречная с высокой духовностью и моральностью личность будущего, рассчитанная на реализацию в третьем тысячелетии; это личность, которой присуща гармония высочайших качеств ума, духовного богатства, нравственности, высокоразвитого интеллекта, божественности при гармоническом соединении с совершенным физическим и эмоциональным телом, направленная на реализацию творческих потенциалов в масштабах Земли и космоса, которая способна переселиться и жить вечно в космосе в условиях высокоразвитой и высокодуховной КИП цивилизации, быть мудрой, любить Бога, общаться и перенимать знание и опыт других КИП духовных цивилизаций, творить на благо человеческого общества и природы.

Ключевые слова: философия, образование, духовный, человек, информационно-високотехнологический прогрес, космически-инопланетная цивилизация

PHILOSOPHY OF FORMATION AND BECOMING OF SPACE SPIRITUAL OUTLOOK OF

THE PERSON OF THE FUTURE

In clause it is shown, that the philosophy of formation is called to shine prospects of space future mankind which promptly approach, namely, to form not easier person who represents an image of the modern spiritual person, and of the perfect spirituality-moral person as image of the person space-planetary the future. It is necessary and that the global thinking became the general property of citizens of society XXI centuries.

The resulted scheme of revolutionary and spiritual development of mankind. According to it, cardinal changes in a life of mankind including spiritual, occurred and will occur in the form of revolutions (a crest of waves) within the limits of this or that a civilization waves when the main changes in means and methods of life-support of the population of the Earth were carried out. In case of positive spiritually-moral development of a civilization (on the top branch) the fifth wave within the limits of which space revolution - moving of mankind in space takes place, expansion of its vital space (space expansion) as a planet the Earth will not sustain an enormous anthropological overload which has begun already presently will come. It becomes possible when the mankind will create space spiritual noosphere a society which further evolution will lead to creation of an advanced space civilization. Last will be possible if transition from the person clever to the person of high spirituality – space inoplanetary (divine) person will be carried out.

Definition space inoplanetary (SIP) (divine) type of the person is generated is faultless with high spirituality and morality the person of the future calculated on realization in the third millenium; she is the person in whom harmony of the highest qualities of mind is inherent, spiritual riches, morals, advanced intelligence, divinity at harmonious connection with the perfect physical and emotional body, directed on realization of creative potentials in scales of the Earth and space which is capable to move and live eternally in space in conditions advanced and spiritual SIP civilizations, to be wise, to love the God, to communicate and adopt knowledge and experience of others SIP spiritual civilizations, to create for the blessing of a human society and the nature.

Keywords: *philosophy, formation, spiritual, the person, information-highly technological progress, space-inoplanetary a civilization*

Постановка проблеми. В кінці XX і на початку XXI ст. світ корінним чином змінився завдяки інтенсивному прогресу освоєння космічного простору та розгортанню інформаційно-високотехнологічного науково-технічного прогресу (ІВТ НТП). При цьому розвиток техногенної цивілізації підійшов до критичних меж, які позначили віхи ІВТ НТП в духовно-цивілізаційному поступі у зв'язку з виникненням глобальних криз і проблем та пошуку нової філософської парадигми освіти [1].

Філософія освіти покликана все яскравіше висвітлювати перспективи космічно-інопланетного (КІП) майбутнього, що стрімко насуваються. Вона ж необхідна і для того, щоб глобальне мислення стало загальним набутком громадян суспільства XXI ст. Люди бажають мати новий світ і вони справляться з цим завданням. Наука майбутнього якраз і покликана допомогти людям ідентифікувати себе в космічному сенсі, представити себе породженням космосу і носієм розуму у Всесвіті (розумною матерією), оскільки позаземні носії розуму з їхнім гуманізмом, духовністю і моральністю поки що не виявлені.

Філософія освіти як предмет має бути не просто статистичною акумуляцією знань із філософії та педагогіки, це дисципліна, яка має здійснювати спрямовану дію на досягнення молоддю мудрості, а також яка формує не просто духовну особистість, а ідеальний образ нової людини – високодуховної людини КІП майбутнього. Тут філософія освіти постає в світлі нової космологічної концепції за О. Базалуком [2–4].

Частина людства в недалекому майбутньому (починаючи з середини XXI ст.) з необхідністю має переселитися на інші планети космосу, бо на Землі, в зв'язку з перенаселенням нашої планети, катастрофічно бракуватиме життєво важливих ресурсів. Людство уже нині перебуває в антропологічній, демографічній, екологічній, кліматичній, ментальній, духовній та інших кризах. З огляду на висловлене можна констатувати, що в разі не переселення людства в космос і не встановлення контакту з інопланетними цивілізаціями людство як замкнена система деградує, виродиться, бо в кожній замкненій системі, згідно положень синергетики, відбуваються лише процеси, що ведуть до збільшення ентропії, тобто хаосу, безладу. Щоб уникнути цього, необхідний не просто вихід у космос, зокрема, ближній, а і в далекий, де можлива зустріч з інопланетними цивілізаціями, а, отже, стане можливим спілкування і співробітництво з ними і, як результат, буде здійснюватися обмін досвідом, науковими, технічними, технологічними, культурними і духовно-

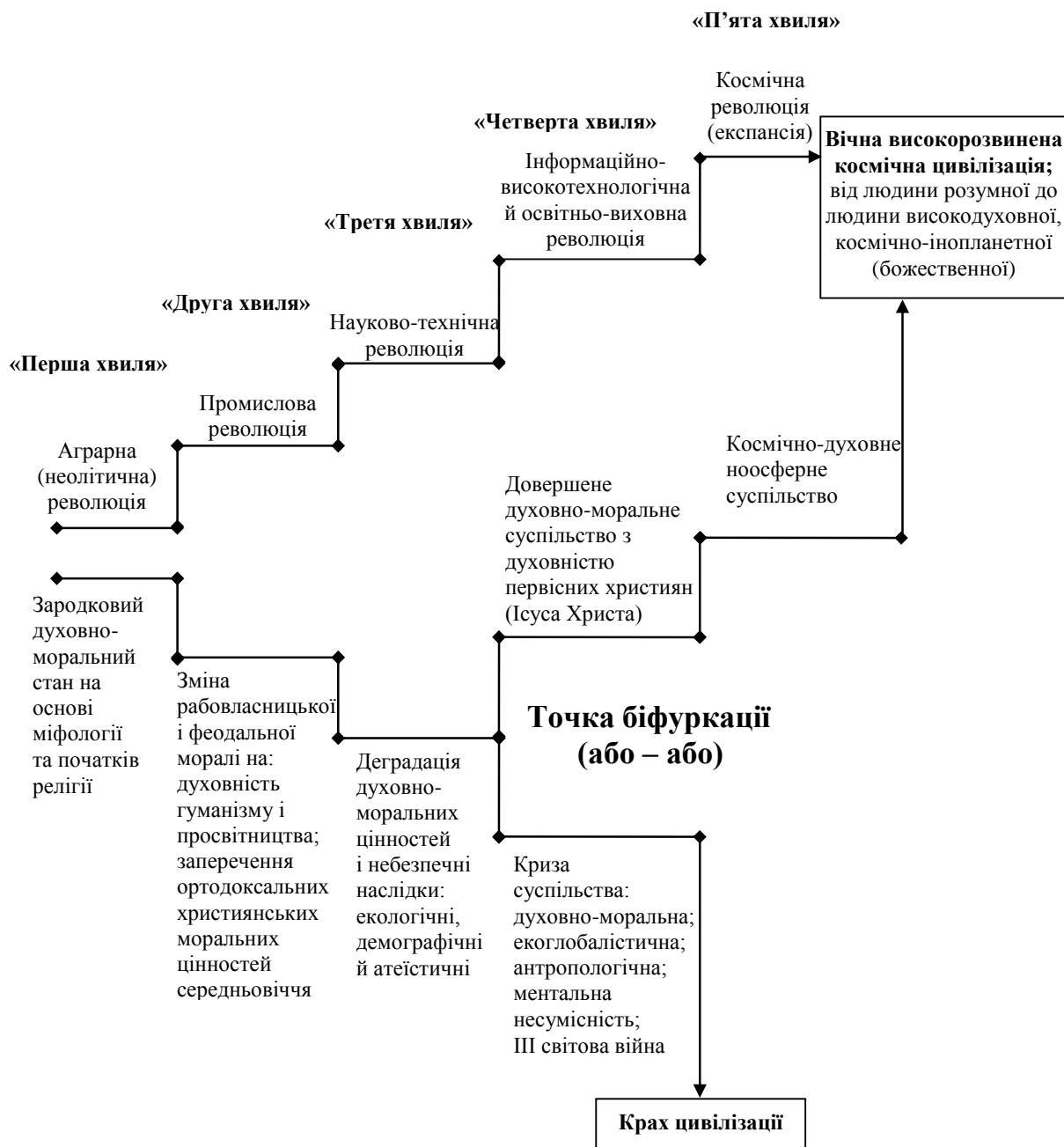

Рис. 1. Схема революційного і духовного розвитку суспільства

моральними знаннями, енергією і речовиною. Тоді людство стане відкритою системою і буде жити вічно.

Згідно Е. Тоффлера, людство розвивається хвилями [5]. У третьому тисячолітті людство повинно здійснити п'ятий (після аграрної, промислової революцій, науково-технічної революції (НТР) та інформаційно-високотехнологічної революції (ІВТР)) революційний поворот (гребінь хвилі) до нових форм цивілізаційного прогресу (космічного), інакше в повній мірі реалізуються вищезгадані кризи, III світова війна, а з нею крах цивілізації.

Виклад основного матеріалу досліджень. Нами розроблена схема революційного і духовного розвитку людства (рис. 1) [6, 7]. Згідно неї, кардинальні зміни в житті людства, в тому числі й духовному, відбувалися і будуть відбуватися у вигляді революцій (гребені хвиль) у межах тієї чи іншої цивілізаційної хвилі, коли здійснювалися головні зміни у засобах і методах життєзабезпечення населення Землі.

В межах першої хвилі відбулася аграрна (неолітична) революція, в результаті якої людство на весь час свого існування забезпечило себе харчами, перейшовши до землеробства і скотарства. При цьому виник зародковий духовно-моральний стан на основі міфології та початків релігії.

Під час другої (індустріальної) хвилі відбулася промислова революція, яка привела до виникнення капіталістичної системи, колосального зростання засобів виробництва, експлуатації, а, відповідно, присвоєння матеріальних благ купкою капіталістів. Відбулася зміна рабовласницької і феодальної моралі на духовність гуманізму і просвітництва; заперечення ортодоксальних християнських моральних цінностей Середньовіччя.

В межах третьої хвилі відбулася НТР і перехід до постіндустріального суспільства, в якому більшість активного населення зайнята в третинному секторі та майже всі робочі місця комп'ютеризовані. Але поряд з цим відбувається деградація духовно-моральних цінностей і небезпечні наслідки: екологічні, кліматичні, атеїстичні, демографічні та військові. Зникла система країн з соціалістичним способом господарювання.

Нині, після цього соціально-економічного феномену (третьої хвилі), відбувається четверта хвиля, під час якої мають відбутися ІВТ й освітньо-виховна революції, які передбачають радикально нові засоби життєзабезпечення і створення духовно-морального суспільства з високою духовністю первісних християн (за життя Ісуса Христа). Але жахливе забруднення довкілля, зіпсуття клімату, вичерпання ресурсів ґрунту, питної води і природних енергетичних джерел, демографічний фактор, локальні воєнні конфлікти, які в будь-яку мить можуть перерости в III світову війну з застосуванням атомної й термоядерної зброї тощо ведуть людство, за висновками науковців Римського клубу, до катастрофічного вичерпання ресурсів життєзабезпечення землян, що неодмінно приведе земну цивілізацію до тотального колапсу в середині XXI ст. Тому можлива точка біфуркації суспільства – або розвиток людства піде по космічно-духовній гілці, або настануть кризи суспільства: духовно-моральна, екоглобалістична, антропологічна, ментальна несумісність і, як наслідок, третя світова війна, що означатиме крах цивілізації, її зникнення з лиця Землі.

У разі позитивного духовно-морального розвитку цивілізації (по верхній гілці) настане п'ята хвиля, в межах якої відбудеться космічна революція – розселення людства в космос, розширення його життєвого простору (космічна експансія), бо в решті-решт планета Земля не витримає колосального антропологічного перевантаження, яке розпочалося вже в наш час. Це стане можливим, коли людство створить космічно-духовне ноосферне суспільство, подальша еволюція якого приведе до створення високорозвиненої *космічної надцивілізації* – космічної надсуспільно-економічної формації, яка охопить значну частину галактик Всесвіту, і яка в процесі свого розвитку на протязі галактичного проміжку часу досягне далеко вищого матеріального і духовного рівня, ніж антропокосмічна цивілізація. Остання буде можливою, якщо здійсниться перехід від людини розумної до людини високодуховної, КПП (божественної за Бердяєвим). Тому вже нині необхідно формувати такий КПП тип особистостей.

Космічно-інопланетний (божественний) тип особистості [7] – це довершена високодуховна та моральна особистість майбутнього, розрахована на реалізацію в третьому тисячолітті; це особистість, у якій наявна гармонія найвищих якостей розуму, духовного багатства, моральності, високорозвиненого інтелекту, божественності при гармонійному сполученні з довершеним фізичним та емоційним тілом, спрямована на реалізацію творчих потенціалів у масштабах Землі та космосу, яка здатна переселитися і жити вічно в космосі в умовах високорозвиненої та високодуховної КПП цивілізації, бути мудрою, любити Бога, спілкуватися і переймати знання та досвід інших КПП високодуховних надцивілізацій, творити на благо людського суспільства та природи.

Космічна, а точніше, космологічна *надцивілізація* – це космічна цивілізація, яка надто випередила земну і КПП цивілізацію у своєму розвитку, енергоспоживання якої практично необмежене і досягає зоряних і навіть галактичних масштабів; вона будуватиме галактичні астроінженерні споруди, має всенаправлені радіомаяки величезної потужності, створює населені планетні системи галактичних масштабів, організовує міжзоряні експедиції, вибухи зірок з метою виробництва важких елементів тощо. Зрозуміло, що така надцивілізація з високодуховними КПП особистостями буде існувати вічно.

Висновки. Отже, без виховання в людей, особливо в молодих, ноосферного, космічного духовно-морального світогляду неможливе існування людської цивілізації на Землі, а тим більше переселення людей у космічні поселення та освоєння енергетичних і матеріальних ресурсів галактичних і метагалактичних зоряних систем. Тому стратегічною ціллю філософії освіти має стати формування КПП типу особистості, ідеального образу високодуховно-моральної людини майбутнього [2]. Лише в цьому разі можна гарантувати, що тенденції переходу від пріоритету корпоративної (колективної) освіти до індивідуальної (особистої), яка нині відмічається в суспільстві, принесуть користь цивілізації [8, 9].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Поліщук Н. В. Науково-технічний прогрес і духовно-моральне становлення молоді: [монографія] / Н. В. Поліщук. – Рівне: О. Зень, 2012. – 464 с.
2. Базалук О. А. Философия образования в свете новой космологической концепции / О. А. Базалук. – Кондор, 2010. – 458 с.
3. Базалук О. А. Философия образования. Формирование планетарно-космического типа личности / О. А. Базалук // Образ человека будущего: Кого и Как воспитывать в подрастающих поколениях: коллективная монография / Под. ред. О. А. Базалука. – К.: Кондор, 2011. – Т. 1. – С. 61–93.
4. Базалук О. А. Космическое образование: новые реалии / О. А. Базалук // Образ человека будущего: Кого и Как воспитывать в подрастающих поколениях: коллективная монография / Под ред. О. А. Базалука. – К.: Кондор, 2014. – Т. 3. – С. 13 – 26.
5. Тоффлер Элвин. Третья волна // Элвин Тоффлер. – Москва: ООО «Фирма «Изд-во АСТ», 1999. – 784 с.
6. Поліщук Н. В. Філософсько-освітні та духовні перспективи науково-технічного розвитку цивілізації в епоху інформаційно-високотехнологічного прогресу / Н. В. Поліщук // Сб. науч. трудов SWorld за матеріалами міждун. науч.-практ. конф. «Научные исследования и их практическое применение. Современное состояние и пути развития», 2013. – Иваново: Маркова А. Д. – 2013. – Вып. 3. – Том 30.– ЦИТ:313-0150. – С. 83–95.
7. Поліщук Н. В. Філософсько-освітні перспективи пізнання Всесвіту та виховання духовних людей космічно-інопланетного майбутнього / Н. В. Поліщук // Философия и космология / Philosophy & Cosmology 2013. – Киев, 2014. – С. 190–200.
8. Поліщук Н. В. Спецсеминар «Філософсько-освітні засади впливу епохи інформаційно-високотехнологічного науково-технічного прогресу на духовне становлення молоді» / Н. В. Поліщук // Філософсько-теоретичні та практико-зорієнтовані аспекти випереджаючої освіти для сталого розвитку: матеріали II Всеукр. наукової конф., 5- 6 грудня 2013 р., м. Дніпропетровськ, ДОІППО. – Частина 1. / Наук. ред. О.Є. Висоцька. – Дніпропетровськ: «Роял Принт», 2014. – С. 74–77.
9. Полищук Н. В. Философия образования – фундатор духовности молодого поколения в эпоху научно-технического прогресса / Н. В. Полищук // Философия образования. – Новосибирск, 2013. – № 2 (47). – С. 166–172.

Рудакова Ирина Викторовна - кандидат философских наук, преподаватель кафедры философии и социально-гуманитарных дисциплин Донецкого национального медицинского университета им. М. Горького

УДК 141.7

К ВОПРОСУ О КОНЦЕПТУАЛЬНОЙ ПРИРОДЕ НАЦИОНАЛИЗМА

В статье утверждается, что анализ национализма должен происходить в рамках постнеклассической парадигмы. Рассматривается возможность анализа национализма как концепта: рассмотрена многомерная модель национализма в научном дискурсе и его реализация в культуре.

Ключевые слова: национализм, нация, народ, концепт

ДО ПИТАННЯ ПРО КОНЦЕПТУАЛЬНУ ПРИРОДУ НАЦІОНАЛІЗМУ

У статті стверджується, що аналіз націоналізму повинен відбуватися в рамках постнекласичної парадигми. Розглядається можливість аналізу націоналізму як концепту: розглянута багатовимірна модель націоналізму в науковому дискурсі та його реалізація в культурі.

Ключові слова: націоналізм, нація, народ, концепт